

Po Spalio VELIAVA

LKP ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

1957 m.
liepos mėn.
4 d.
KEVIRTADIENIS
Nr. 52 (1588)

Kaina 15 kap.

PAGAMINKIME DAUGIAU SILOSO

Artimiausiais metais pavyti Jungtines Amerikos Valstybes pagal mėsos, sviesto ir pieno gamybą vidutiniškai vienam gyventojui — šiuo metu yra pagrindinis rajono žemdirbių uždavinys.

Šis uždavinys bus lengvai išsprendžiamas tik esant tvirtai pašarų bazei. Silosas pašarų bazės sudaryme turi užimti labai svarbią vietą. Praktika aiškiai įrodė, kad ir šiaudais šeriami galvijai, jeigu jie gauna daug siloso, duoda pieno beveik tiek pat, kiek vasaros metu.

Dabar yra labai patogus laikas ankstyvojo siloso gamybai. Silosavimui reikia pirmiausia panaudoti paupių, pelkių, pagriovių žolę, kurią štai nuplovus nebus gauta gero pašaro.

Siloso gamyba sparčiai vyksta „Už taiką“ kolūkyje. Čia jau pagaminta virš 150 tonų geros kokybės siloso. Kolūko žemdirbiai deda pastangas pagaminti kiekvienai karvei mažiau 10 tonų siloso.

Organizuotai vykdoma siloso gamyba „Jaunosios gvardijos“ kolūkyje. Ankstyvojo siloso gamybos planas kolūkyje įvykdytas 100 procentų. Panašiu pavyzdžiu yra Mičiurino vardo, „Duokiškio“ ir eilėje kitų kolūkių.

Tačiau yra nemaža ir kūrėjų vadovų, kultiniam egzaminui, moksleivių tarpe didelis sujudimas. Netrukus — praktikai

...Panemunėlio stotyje lūkurioje nemažas būrys jaunuolių su la-gaminiais rankose, laukiančių traukinio. Vieni pasirošę vykti į vieną, kiti — į kitą mūsų respublikos vietą.

Mažindamas greitį, atpuškuoja traukinys. Visi dar stengiamės pabuvoti bendrame būryje, pasižnekučiuoti, pajaukauti.

Kartu su draugais išvyko ir Bronius Namajūnas. Jo praktikos atlikimo vieta — Akmenės rajono Medemrodės tarybinis ūkis...

Nuvažiavęs į ūkį, Bronius iš karto užsirekomendavo kaip sumanus, gabus ir darbštus jaunuolis. Jis dirbo laukininkystėje.

Kartą direktorius jam tarė:

numojančių ranka į šitai svarbų reikalą. Ypač tingai lėtai ankstyvojo siloso gamyba vykdoma Rokiškio MTS zonos kolūkuose. Ankstyvąjį silosą gamina tik du zonos kolūkai: Salomėjos Nėries vardo ir „Tarybų Lietuvos“ kolūkai.

Tokia padėtis yra nepakenčiama. Kartu su šienavimo darbais reikia organizuoti ir ankstyvojo siloso gamybą, o neatidėlioti šio darbo rudenį. Panaši padėtis buvo ir praėjusiais metais. Bet dėl staigių šalčių kai kurtuose kolūkuose liko nesušalusių daug cukrinių runkelių ir šakniavaisių lapų, mišinių ir kitokių žolių. Todėl, neatidėliojant silosavimo rudenį, silosą gaminti reikia dabar.

Kartu su tuo nereikia užmąstyti ir silosinių įrenginių paruošimo bei naujų statymo. Deja, „Pirmyn“ kolūkyje netik kad negaminamas silosas, bet ir esamos siloso tranšėjos dar iki šiol neišvalytos.

Kolūkių valdybų, žemės ūkio specialistų, mechanizatorių uždavinys — pagaminti kiekvienai karvei mažiau 8—10 tonų geros kokybės siloso. Tik tada bus galima sėkmingai įvykdyti socialistinius įsipareigojimus didinant gyvulininkystės produktų gamybą.

energingo žmogaus.

— Nežinau, ar aš sugebėsiu, — kukliai aiškinosi Bronius.

Pašalinus iš brigadininko pareigų Liaubą už nepatenkinamą darbo organizavimą ir girtuokliavimą, Bronius, perėmęs visą kiaulių ūkį, pradėjo jam vadovauti.

Sunku buvo iš pradžių grąžinti darbą į normalias vėžes, nežinant tikros tvarkos ir susidariusios padėties. Vienur — trūko lovių, kitur — nebuvo laiku pristatomi pašarai, neišvalomi gardai ir neatliekamas pakreikimas. Atitaisius susidariusią padėtį ir pradėjus vesti griežtesnę kontrolę šėrimo metu, kad užkirsti kelią pasikartojantiems grobstymo faktams, darbas pakrypo į gerąją pusę. Bronius negalėjo nusėdėti kambaryje. Jam

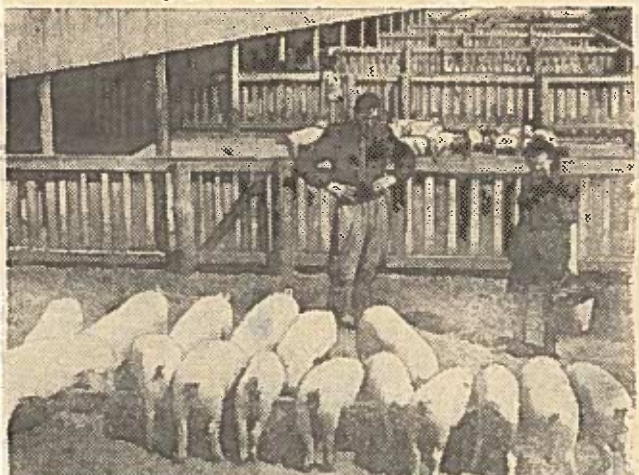
Kolūkiai stato klubus

Chankalskio ir Šmakovskio rajonų kolūkiečių, kurie pasiūlė statyti kaimo kultūros židinius žemės ūkio artelių sąskaita, iniciatyva buvo karštai paremta Primorjės krašte. Perna Primorjės kolūkiai savo lėgomis pastatė 39 klubus ir bibliotekas. Dabar Primorjės kolūkuose statoma daugiau kaip 50 naujų klubų ir kultūros namų.

(TASS-ELTA).

Po 50 centnerių kiaulienos

Patriotinė šalis pirmaujanti kolūkių, pradėjusių kovoti už smarkų gyvulininkystės pakėlimą, iniciatyva susilaukė gyvo atgarsio Šakių rajono Lenino vardo žemės ūkio artelės kolūkiečių tarpe. Šios artelės kolūkiečiai davė žodį šiemet nupenėti ir pristatyti valstybei apie du tūkstančius bekonių, 100 ha ariamos žemės gauti po 50 centnerių kiaulienos — dvigubai daugiau, negu pernai. Iš kiekvienos karvės nutarta priimti po 3.200 kilogramų pieno, 100 hektarų žemės ūkio naudmenų gauti pa 260 centnerių pieno.

Nuotraukoje: vasaros stovykla kiaulėms Šakių rajono Lenino vardo kolūkyje. Priekyje — fermos vedėjas Pijus Lingis ir kiaulininkė Laima Švedaitė, pasizadėjusi šiemet nupenėti 120 bekonių.

M. Ogajaus (ELTA) nuotrauka.

pageldavimų pas šėri-kes, kurtuos reikės skubiai ištaisyti.

Brigadininkas jautriai reaguodavo į šėrikių reikalavimus. Stengdamasis kuo organizuočiau pravesti darbą, Bronius nusipelnė dirbančiųjų pagarbą.

— Nors dar jaunas vyrukas, einas mokslus, bet tvarkosi kaip pridera. Ko pareikalaujam, kokius trūkumus pasakom, stengiasi iš karto juos mums padėti ištaisyti, — sako apie jaunąjį brigadininką kiaulių šėri-kes.

Dienos skriejo, o Bronius triūsė kiaulių fermoje, tvarkydamas savo reikalus. Atlikus kontrolinį svėrimą, Broniaus vadovaujamoje kiaulių fermoje, pasiro-

Lenkų ir lietuvių kultūros dekada

Nepaprastai šiltai Vilniaus darbo žmonės sutiko lenkų ansamblio „Šlonskas“ pasirodymus. Ansamblio kolektyvas po savo koncertų Vilniuje išvyko į Kauną. Čia Muzikinės dramos teatre jis koncertavo kauniečiams. (Žūr. nuotr.).

Lietuvoje viešinti Lenkijos kultūros ir meno veikėjų delegacija aplankė Kauno rajono „Bolševiko“ kolūkį, Jurbarko rajono „Gegužės Pirmosios“ ir „Pergalės“ kolūkius, Palangą bei Klaipėdą. Grįžę į Vilnių, svečiai aplankė Vilniaus Valstybinį V. Kapsuko vardo universitetą, studentų miestelį, Adomo Mickevičiaus butą-muziejų, Paveikslų galeriją, „Lelijos“ siuvimo fabriką.

Valstybinės filharmonijos salėje įvyko de-

kadiniai lenkų simfoninės muzikos ir lenkų solistų koncertai. Šiaulių dramos teatre įvyko lenkų solistų koncertas.

Lietuvių kultūros ir meno veikėjų delegacija bei kiti dekados Lenkijoje dalyviai, šiltai ir nuoširdžiai sutikti, po dekados atidarymo pasiskirstė atskiromis grupėmis ir išvažinėjo po Lenkiją. Atskiros lietuvių kultūros ir meno darbuotojų grupės pabuvojo Poznanėje, Punske, Lodzėje, Bialystoke, Vroclove, Krokovoje. Visur mūsų delegacijos nariai buvo šiltai ir nuoširdžiai sutikti. Su ne-

paprastu pasisekimu Varšuvoje, Bialystoke, Liubline ir kituose Lenkijos miestuose koncertavo Lietuvos TSR Nusipelnęs dainų ir šokių liaudies ansamblis.

Lenkijoje gausiai lankomi mūsų ktnofilmai „Ignotas grįžo namo“, „Tiltas“. Čia skaitomos paskaitos apie lietuvių literatūrą ir meną, ruošiami lietuviškos muzikos koncertai. Didelį varšuviečių susidomėjimą sukėlė Varšuvos Kultūros ir mokslo rūmuose atidaryta lietuvių liaudies dailės ir mūsų respublikos grafikų darbų paroda. (ELTA).

Prie didvyriškosios Leningrado gynybos linijų

Birželio 25 d. 30-ajame kilometre nuo Leningrado, Maskvos Slavankos rajone, buvo iškilmingai atidengtas paminklas — obeliskas pagerbiant šaunuosius Tarybų Sąjungos ginkluotųjų pajėgų karius,

kurie čia didvyriškai kovėsi Didžiojo Tėvynės karo metais. Nuo aukšto obelisko lėtai nukrinta apdangalas. Granite iškalta užrašas:

„Šiame ruože 1941 metų rugsėjo mėnesį 55-osios armijos karių didvyriškumas ir nepa-

laužiama valta sustabdė Leningradą besiveržiantį priešą“.

Pionieriai — sūnūs ir dukterys tų, kurie kovėsi už Tėvynę, — deda obelisko papėdėje puokšles gėltų.

Mitinge kalbėjo Leningrado karinės apygardos vado pavaduotojas gvardijos generolas leitenantas, Tarybų Sąjungos Didvyris M. P. Konstantinovas, atsargos generolas leitenantas V. P. Sviridovas — buvęs 55-osios armijos vadas ir kiti.

(TASS-ELTA).

džia abiturientų. Kiekvienas, dar baigdamas durtinę mokyklą, galvoja kokį kelią pasirinkti, kokią specialybę įsigyti. Mėgstantiems literatūrą, meną ir bendrai visuomeninį darbą rekomenduojama stoti į Vilniaus Bibliotekinį technikumą.

Bibliotekininkystės skyriuje ruošiami bibliotekininkai miestų, rajonų ir kaimo bibliotekoms. Mokslas šiame skyriuje trunka 1 metus ir 6 mėn. Kultūros švietimo darbuotojų skyriuje ruošiami dviejų rūšių specialistai:

1. Saviveiklinių dramos kolektyvų vadovai (režisieriai).

2. Saviveiklinių chorų vadovai (dirigentai).

Prie technikumо veikia neakivaizdintis Bibliotekininkystės skyrius.

Į neakivaizdinį skyrį priimami bibliotekų darbuotojai, baigę vidurinę mokyklą, 7 klases, o taip pat baigę vidurinę mokyklą ir neturintieji specialaus išsilavinimo.

Baigusiems 7 klases mokslas trunka 4 metus, baigusiems vidurinę mokyklą — 2 metus.

E. PAJARSKAS
Rokiškio rajoninės bibliotekos vedėjas

Knygos aptarimas

Praėjusį šeštadienį miesto dirbantieji bei inteligentai. Pasisakė eilė skaitytojų, kurie pabrėžė knygos populiarumą, jos liaudiškumą. A. Maciūnas

Alg. Marozas

TAI BUVO PRIEŠ 40 metu
PROVOKACINIO PUOLIMO
FRONTE ŽLUGIMAS

Gavusi pirmojo Visos Rusijos Tarybų suvažiavimo sutikimą, koalicinė vyriausybė su Kerenskio priešakyje Anglijos—Amerikos imperalistų nurodymu liepos 1 d. (birželio 18 d.) metė kareivius į puolimą prieš Vokietijos—Austrijos kariuomenę.

Tuo atveju, jei puolimas fronte nepasisektų, buržuazija tikėjosi kaltę suversti bolševikams, sutriušinti revoliucines jėgas, padaryti galą revoliucijai. Stekdami išaiškinti masėms tikrąją padėtį, bolševikai atliko didžiulį aiškinamąjį darbą. Didelį vaidmenį, demaskuojant išdavikiškus buržuazijos kėslus, suvaldino bolševikų laikraščiai „Pravda“, „Soldatskaja pravda“, „Okopnaja pravda“. Prie bolševikų partijos CK buvo sudaryta karinė organizacija. 1917 m. liepos mėnesį Petrograde vyko Visos Rusijos bolševikų karinių organizacijų konferencija, kurioje pranešimą apie einamąjį momentą ir agrarinio klausimu padarė V. I. Leninas.

Agitacinio - masinio darbo sėkmingumas valdžiai pasireiškė liepos puolimo fronte dienomis. Prieš puolimą kareiviai rinkdavosi į mitingus, reikalaudami nutraukti karą. Daug

pulkų atsisakydavo eiti į mūšį. Armijoje sparčiai plito bolševikų įtaka.

Bet Laikinoji vyriausybė, surinkusi viską, ką galėjo, pradėjo puolimą. Pietvakarių fronte (Ternopolio rajone) kariuomenė turėjo kai kurių laimėjimų, tačiau vadovybė nesugebėjo jų įtvirtinti. Kareivių nuovargis ir nepasitenkinimas karu, nesupratimas puolimo tikslo, nepasitikėjimas svetimais vadais, sviedinių ir artilerijos trūkumas—visa tai nulėmė puolimo žlugimą. Jau liepos 6 d. priešas smogė nepaprastai stiprų kontrsmūgį. Rusų armija ėmė riedėti atgal, turėdama didelių nuostolių. Brangią kainą laudis sumokėjo už šią imperialistų ir jų pagalbininkų avantiūrą.

Žlugus puolimui fronte, armija ir darbo žmonės ėmė visiškai nebesitikėti Laikinoja vyriausybe. Prie gėdos stulpo, kaip revoliucijos išdavikai, save pastatė menševikai ir eserai. Žlugus puolimui fronte, jie galutinai neteko įtakos masėms visoje šalyje. Bolševikų partijos, kaip proletariato ir darbo žmonių masių partijos, autoritetas tomis dienomis nepaprastai išaugo.

Nauji šachtiniai malūnai

KAUNAS. „Pergalės“ turbinų gamyklos kolektyvas serijomis pradėjo gaminti modernizuotus šachtinius malūnus, „SMT“, kurie mals žemės rūšies anglis, kurenamas valstybinių rajoninių elektrinių kuryklose.

(ELTA).

ŠIENAPIŪVIŲ VAIRUOTOJAI, PLOVĖJAI!
Plėskime socialistinį lenktyniavimą
už greitesnį šienapiūtės užbaigimą!

Nušienauta 200 ha

Mūsų kolūkyje šiemet vešliai sužaliavo daugiametės žolės ir natūralinės pjevos. Atėjo pats geriausias laikas jų šienavimui.

Jau nuo pat pirmos šienapiūtės dienos tarp laukininkystės brigadų, šienapiūvių vairuotojų bei atskirų plovėjų išsivystė platus socialistinis lenktyniavimas.

Pirmosiomis dienomis pirmavo penktoji laukininkystės brigada, vadovaujama brigadininko Paškausko. Brigadoje nušienauta 12 ha liucernos, virš 30 ha dobilų. Šienapiūvių vai-

ruotojai Petras Visockas ir Balys Stašys kasdien nušienauja po 3 tr daugiau ha sėtinių žolių.

Sparčiai vyksta šienapiūtė ir pirmoje laukininkystės brigadoje. Plovėjai Jonas Jurga Viktoras Lukoševičius ir kiti per dieną nupliauna po 0,40—0,50 ha plevų. Po 3 ha plevų nušienauja šienapiūvių vairuotojai Jonas Šeškauskas ir Petras Grigalūnas. Viso kolūkyje nušienauta apie 200 ha sėtinių žolių ir plevų.

A. DIRŽYS
kolūkio agronomas

Vežami dobilai

„Už taiką“ kolūkyje sparčiai plaunamos daugiametės žolės. Eilėje brigadų dobilai jau išdžiovinti ir suvežti į daržines. Vien antroje laukininkystės brigadoje

jau suvežta į daržines virš 40 vežimų dobilų. Dobilų vežimas taip pat vyksta trečioje laukininkystės brigadoje.

J. Keršulis

Po 3,5 ha

daugiametį žolių nupliauna „Artojo“ kolūkio šienapiūvės vairuotojas Z. Maclūnas. S. Klela

PRANEŠIMAS

apie šienavimą ir silosavimą Rokiškio rajono kolūkiuose 1957 m. birželio 30 d. (Plano vykdymas proc.)

Eil. Nr.	Kolūkių pavadinimas	Nušienauta plevų	Nupliauta sėtinių žolių	Pagaminta silosų
Panemunėlio MTS zona				
1.	„Artojas“	22,5	—	66,6
2.	„Duokiškis“	14,6	—	80,0
3.	„Lenino keliu“	5,4	23,7	100,0
4.	Mičturino v.	4,3	—	88,9
5.	„Šetekšna“	—	34,3	—
6.	„Už taiką“	—	22,9	166,6
7.	„Žalgiris“	—	20,4	—
8.	„Gegužės Pirmoji“	—	18,0	—
9.	„Atžalynas“	—	—	—
10.	„Jaunoji gvardija“	—	—	111,2
11.	„Vyturys“	—	—	116,6
Viso zonoje:		1,6	8,41	33,2
Rokiškio MTS zona				
1.	„Aušra“	—	24,2	—
2.	„Nemunėlis“	—	16,3	—
3.	„Naujas gyvenimas“	—	11,5	—
4.	„Pergalė“	—	11,4	—
5.	„Pilis“	—	10,5	—
6.	Liudo Girso v.	—	6,6	—
7.	Salomėjės Neries v.	—	—	42,5
8.	„Tarybų Lietuva“	—	—	30,0
9.	Marytės Melnikaitės v.	—	—	—
10.	„Pirmyn“	—	—	—
11.	„Rageliai“	—	—	—
12.	„Socializmo keliu“	—	—	—
13.	„Tikroju keliu“	—	—	—
14.	„Žvaigždė“	—	—	—
Viso zonoje:		—	6,6	7,0
Viso rajone:		1,6	8,41	33,2

Rajono plano komisija

Viešojo rajono „Pergalės“ žemės ūkio artelės kolūkiečiai aktyviai ruošiasi javapiūtei. Visose laukininkystės brigadose baigti paskutiniai pasiruošimo darbai. Kolūkių kalvėse jau visiškai suremontuota 15 arklinių javapiūvių, daug dalgių ir kito inventoriaus. Kolūkiečiai įsipareigojo nuimti derlių trumpu laiku ir be nuostolių.

Nuotraukoje: revizijos komisijos pirmininkas Jonas Česonis (iš dešinės) ir kolūkio mechanikė Juozas Lepševičius apžiūri suremontuotą javapiūvį. L. Morozovo (ELTA)

bar atliekama serija atominio ginklo bandymų. Vieno bandymo metu į poligoną buvo paleistas būrys kiaušinių, aprengtų įvairių Amerikos kariuomenės rūšių uniforma. Tokiu būdu karinė vadovybė nori išaiškinti, kaip atominis sproginimas veikia į uniforminius drabužius. (Iš prancūzų laikraščio „Liberasjon“)

—Džoni, kaip tau patinka mūsų bušimoji uniforma?
—Nieko, visiškai tinkama kiaušiniams!
G. Joršos pieš.

Plaukiojančio doko statyba Brailyje.
Rumunijos telegramų agentūros nuotrauka.

Korėjos Liaudies Demokratinėje Respublikoje dirba daug sanatorijų ir poilsio namų. Nuotraukoje: Vonsanio poilsio namų valgykloje.

KLDR centrinės telegrafo agentūros nuotrauka.

Kai Azerbaidžano TSR nusipelnęs artistas Kiamlis Abas Obly Nadžafovas po ilgametės kūrybinės veiklos nutarė palikti sceną ir visiškai pasišvęsti auklėjamajam darbui, jis tiesiog buvo užverstas pasiūlymais. Kiekvieno klubo, rūmų kolektyvui norėjosi, kad jam vadovautų tikras aktorius. Nadžafovas išsirinko Masalų rajono Malenkovo vardo kolūki. Respublikos nu-

sipelnęs artistas sutiko vadovauti kolūkio meno saviveiklos kolektyvui.

Kolūkio klube veikia šokių, dramos, choro raiteliai, yra liaudies instrumentų orkestras, savų skaitovų, dainininkų.

Dabar javų derliaus nuėmimo darbymetės dienomis prie klubo sudaryta koncertinė brigada, kuri pasirodo lauko stovyklose.

(TASS-ELTA).

Nepaprastas beržas

Petropavlovsko miškų ūkio (Kamčatkos srities) apeiginis V. L. Belovas šiaurės vakarų kalvų viršūnėje rado jdomų beržo egzempliorių. Kelių metrų aukštyje jis išsišakojo keturiats kamienais, iš kurių du priklauso visiškai kitam medžiui—šermukšniui.

Kruopšti apžiūra parodė, kad šermukšnis užaugo beržo tarpušakyje 3,5 metro nuo žemės. Kaip nustatė miškininkai, beržo amžius—daugiau kaip 500 metų, jo aukštis yra beveik 20 metrų. (TASS-ELTA).

Už redaktorių VI. DODĖNAS

FELJETONAS

Felē ir jos jaunīkis

Birželio 23 dienā prie Ruopiškio ežero įvyko didelė sėjos užbaigimo šventė, kurioje dalyvavo ne tik aplinkinių kolūkių jaunimas ir senieji, bet ir didelis būrys kolūkiečių iš viso rajono kolūkių.

Ir kodėl gi gerai padirbėjus nepasilinksminėti visiems drauge, kodėl nepasišnekučiuoti, nepasišokti?

Ta proga į kaimyninį „Ragelių“ kolūkį išsiruošė ir Felė Ališauskienė iš „Lenino kelio“ kolūkio, Rudžių kaimo. Juk čia, netoliese, vyksta tokia šventė, o pažįstamų Rageliuose Ališauskienė begalės. Beje, Ališauskienė ilgą laiką skaitėsi „Ragelių“ kolūkio nariu.

Tačiau ne šauni pabaigtuvių šventė, ne begalės pažįstamų atviliojo Ališauskienę į šį kraštą. Jai atsirado kitų reikalų, su kuriais neverta garsintis, o toks patogus momentas — ne kasdien.

Nesigilindami į smulkmenas, versime vieną lapą toliau. Po visos nakties išgertuvių Ališauskienė patraukė namolia. Tačiau kelias atgal jai pasirodė trumpesnis, nes ji buvo jau ne viena. Dar neatsipagiriojęs, bet ramus kaip avinėlis, ją sekė į Rudžius Petras Jankauskas, žmogus žinomas „Ragelių“ kolūkyje kaip II

laukininkystės brigados brigadininkas.

Rytojaus dieną II brigada taip ir nesulaukė savo brigadininko.

Kas gi ta Ališauskienė ir kokie reikalai ją sieja su brigadininku Jankausku?

Prieš kurį laiką, kaip minėjome, ji dirbo „Ragelių“ kolūkyje. Išsivadėjusi vyro, Ališauskienė numatė savo aunka silpnavalį žmogų Petrą Jankauską. Neapsiėjo ji ir be išskaičiavimo: Jankauskas juk brigadininkas...

Nesvarbu, kad jis turi žmoną, du vaikus, kad pati Ališauskienė trijų vaikų motina. Degtine, meiliais žodeliais ji eilę metų vedžiojo už nosies Jankauską.

Deja, šiame nešvariame žaidime kalta ne vien praradusi gėdą Ališauskienė, kurią teisėtai rageliečiai išvijo iš savo kolūkio. Juk ne be galvos ir Jankauskas. Kolūkie-

čiai pasitikėjo juo, jo 50 metų amžiumi išrinko brigadininku, o naudodamiesi iš jo — kiek šeimai — tiek ir kolūkiui.

Neatsižvelgdamas į nieką, Jankauskas vis giliau skendo naminėje, kurios Ališauskienė negailėjo, retkarčiais „teikėsis“ pareiti namo, mušė žmoną, nuodijo vaikų gyvenimą.

Kai kolūkio pirmininkas ir kolūkiečiai pasiūlė Jankauskui liautis kankinti šeimą ir persikelti pas „gerąją“ Felę, šis rado kuo pasiteisinti:

— Man jos nereikia. Tai degtine ji mane apžavėjo.

Visi manė, kad reikalai pasitaisys, kai Ališauskienė išsikėlė į Rudžius. Tačiau kur tau! Jankauskas pradieniais, čiupęs dviračį ar kolūkio arkli, nelyginant 20 metų jaunikis, „kerta“ Kamajų keliu. O neretai ir pati Felė atidulka pas Jankauską.

Girdėti, kad Ališauskienės į „Lenino kelio“ kolūkį nenori priimti. Ir teisingai daro. Tačiau Jankausko darbeliai kol kas — kaip vanduo nuo žąsies: jokių pasekmių. Q jau seniai laikas „Ragelių“ kolūkio valdybai užbaigti šią istoriją su brigadininku — įsisiautėjusiu „jaunikiu“.

O. Raudelytė, P. Balinskis

Paskenduolis Jankauskas

Prie kino aparato

Šilutės rajone dirba vienas geriausių respublikoje kinomechanikų Vytautas Janušauskas. Savo mėgiamam darbui jis paskyrė jau 10 metų. Kinomechanikas stropiai prižiūri aparatūrą, pavyzdinčiai demonstruoja filmus, laiku praneša kolūkiečiams apie sekančius seansus. 1957 metų pirmojo ketvirčio planą Vytautas Janušauskas viršijo daugiau kaip trigubai. Jis apdovanotas TSRS Kultūros ministerijos ir VPSCT Garbės raštais, nekartą premijuotas pinigėmis premijomis.

Nuotraukoje: kinomechanikas Vytautas Janušauskas ruošia aparatūrą sekančiam seansui. V. Rupšlaukio (ELTA) nuotrauka.

TSRS LDAALR Centro Komitete

Maskvoje įvyko Visasąjunginės Laisvanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti CK VII plenumas.

Plenumas apsvairstė klausimą apie darbo su aktyvu LDAALR organizacijoje būklę ir priemones jam pagerinti. Plenumas priėmė nutarimą sušaukti 1958 metų vasario mėnesį Visasąjunginį LDAALR suvažiavimą.

(TASS-ELTA).

SKAITYTOJŲ LAISKAI

Prie žaliųjų ežerų

Praėjusį sekmadienį gražioje Onušio apylinkėje prie žaliųjų ežerų įvyko pirmasis šios apylinkės jaunimo festivalis. Aidint orkestro garsams, į papuoštą vėliavomis ir vainikais aikšlę buvo įneštos „Nemunėlio“ ir „Aušros“ kolūkių festivalinės vėliavos. Festivalį atidarė apylinkės tarybos pirmininkas Butkys. Po himnų, kuriuos išpildė orkestras, prasidėjo abiejų kolūkių saviveiklininkų pasirodymai. Žiūrovai šiltai sutiko „Aušros“ kolūkio liaudies šokių kolektyvą, kuris atliko lietuvių liaudies šokius „Blezdin-gėlė“, „Subatėlė“ ir kitus. Baigiantis festivaliniam koncertui, buvo uždegtas laužas, aplink kurį abiejų kolūkių jaunimas šoko festivalinį valsą ir polką.

Po meninės dalies vyko sportinės varžybos. Virvės traukimą laimėjo nemunėliečiai, lėto dviračių važiavimo varžybas laimėjo „Aušros“ kolūkio dviratninkas Šimanauskas. Aktyviems kolūkių jaunuoliams bei jaunuolėms, dalyvaujantiems visuome-

ninėje veikloje, buvo įteiktos dovanos.

Iki aušros žaliųjų ežerų pakrantėse aidėjo muzika, skambėjo dainos, juokas.

Kalbant apie įvykusį festivalį būtina pažymėti ir jo organizacinius trūkumus. Šį festivalį privalejo organizuoti „Nemunėlio“ kolūkio jaunimas, „Aušros“ kolūkio jaunimui padedant. Jau nekalbant apie tai, kad visą organizacinį darbą pravedė „Aušros“ kolūkio jaunimas, nes nemunėliečiai negalėjo atvykti dėl transporto, kurio neišskyrė kolūkio pirmininkas. Bet to dar maža. Kolūkio pirmininkas Morozovas buvo pažadėjęs savo mašiną orkestro iš Rokiškio atvežimui, bet po vašingų „petrinų“ nusprendė kitaip. Pasak jį, visi festivaliai „kultūros“ reikalas (jis turėjo galvoje kultūros namus!), tuo jis atskleidė rūpestį festivaliu. Kolūkio pirmininkas pamiršo savo jaunimą, o taip neturėtų būti!

S. KUZMIENĖ Rokiškio kultūros namų direktorius

Pagalvokime apie specialybę

Kaip ir kiekvienoje darbo srityje, taip ir kultūros darbuotojų bare svarbiausią vaidmenį vaidina kadrai. Todėl kadru paruošimas, parinkimas bei paskirstymas dažniausiai ir nulemia kultūros švietimo įstaigų darbą. Pavyzdžiui, toje pačioje bibliotekoje, kultūros namuose ar klube-skaitykloje, esant toms pačioms sąlygoms, vienas darbuotojas išvysto darbą gerai, bendradarbiauja su liaudimi, kitas, ten pat dirbdamas, jį sužlugdo. Kultūros švietimo įstaigoms reikalingi žmonės visuomenininkai, mylį knygą, meną, muziką, o taip pat turį organizacinių gabumų. Norint įsigyti šiuos privalumus, būtina mokyti, daug skatinti, dalyvauti saviveikloje. Kiekvienais metais vis daugiau ir daugiau tarybinė mokykla išleidžia abiturientų. Kiekvienas, dar baigdamas vidurinę mokyklą, galvoja kokį kelią pasirinkti, kokią specialybę įsigyti. Mėgstantiems literatūrą, meną ir bendrai visuomeninį darbą rekomenduojama stoti į Vilniaus Bibliotekinį technikumą.

Bibliotekinininkystės skyriuje ruošiami bibliotekininkai miestų, rajonų ir kaimo bibliotekoms. Mokslas šiame skyriuje trunka 1 metus ir 6 mėn.

Kultūros švietimo darbuotojų skyriuje ruošiami dviejų rūšių specialistai:

1. Saviveiklinių dramos kolektyvų vadovai (režisleriai).

2. Saviveiklinių chorų vadovai (dirigentai). Prie technikumų veikia neakivaizdinis Bibliotekinininkystės skyrius.

Į neakivaizdinį skyrių priimami bibliotekų darbuotojai, baigę vidurinę mokyklą, 7 klases, o taip pat baigę vidurinę mokyklą ir neturintieji specialaus išsilavinimo.

Baigusiems 7 klases mokslas trunka 4 metus, baigusiems vidurinę mokyklą — 2 metus.

E. PAJARSKAS Rokiškio rajoninės bibliotekos vedėjas

Knygos aptarimas

Praėjusį šeštadienį Rokiškio kultūros namuose įvyko I. Simonaitytės knygos „Vilius karalius“ aptarimas, į kurį gausiai atsilankė

miesto dirbantieji bei inteligentai. Pasisakė eilė skaitytojų, kurie pabrėžė knygos populiarumą, jos liaudiškumą. A. Maciūnas

Alg. Marozas

PRAKTIKĄ ATLIEKANT

— Ar negalėtum, Broniaus, padirbėti kiaulių fermoje brigadininku? Mums čia labai trūksta energingo žmogaus.

— Nežinau, ar aš sugebėstu, — kukliai aiškinosi Bronius.

Pašaltinus iš brigadininko pareigų Liauba už nepatenkinamą darbo organizavimą ir girtuokliavimą, Bronius, perėmęs visą kiaulių ūkį, pradėjo jam vadovauti.

Sunku buvo iš pradžių grąžinti darbą į normalias vėžes, nežinant tikros tvarkos ir susidariusios padėties. Vienur — trūko lovių, kitur — nebuvo laiku pristatomi pašarai, neišvalomi gardai ir neatliekamas pakretkimas. Atitaisius susidariusią padėtį ir pradėjus vesti griežtesnę kontrolę šerimo metu, kad užkirsti kelią pasikartojantiems grobstymo faktams, darbas pakrypo į gerąją pusę. Bronius negalėjo nusėdėti kambaryje. Jam

rūpėjo, kas dedasi kiaulių lagertuose, gal yra kokių nors trūkumų ar pageidavimų pas šeritkes, kuriuos reikės skubiai ištaisyti.

Brigadininkas jautriai reaguodavo į šeritkių reikalavimus. Stengdamasis kuo organizuočiau praveisti darbą, Bronius nusipelnė dirbančiųjų pagarbą.

— Nors dar jaunas vyrukas, einąs mokslus, bet tvarkosi kaip pridera. Ko pareikalaujam, kokius trūkumus pasakom, stengiasi iš karto juos mums padėti ištaisyti, — sako apie jaunąjį brigadininką kiaulių šeritkės.

Dienos skriejo, o Bronius trūsė kiaulių fermoje, tvarkydamas savo reikalus. Atlikus kontrolinį svėrimą, Broniaus vadovaujamoje kiaulių fermoje, pasiro-

Jau seniai nuskambėjo paskutinis skambutis, skelbiantis teorinių užsiėmimų užbaigimą ketvirtame agronomijos kurse. Pasibaigus paskutiniam egzaminui, moksleivių tarpe didelis sujudimas. Netrukus — praktika!

...Panemunėlio stotyje lūkurtoja nemažas būrys jaunuolių su lagaminais rankose, laukiančių traukinio. Vieni pasiruošę vykti į vieną, kiti — į kitą mūsų respublikos vietą.

Mažindamas greitį, atpuškuoja traukinys. Visi dar stengiamės pabuvoti bendrame būryje, pasišnekučiuoti, pajaukauoti.

Kartu su draugais išvyko ir Bronius Namajūnas. Jo praktikos atlikimo vieta — Akmenės rajono Medemrodės tarybinis ūkis...

Nuvažiavęs į ūkį, Bronius iš karto užsirekomendavo kaip sumanus, gabus ir darbštus jaunuolis. Jis dirbo laukininkystėje.

Kartą direktorius jam tarė:

Tarptautinė apžvalga

Kasdien stiprėjantį taūtų reikalavimą padaryti galą atominio ginklo bandymams ir ginklavimo varžyboms sutinka įtrintą imperialistinių jėgų pasipriešinimą. Šios jėgos, kaip patvirtina perėtos savaitės tarptautiniai įvykiai, siekia savanaudiškų tikslų ir daro viską, ką gali, kad sukliudytų išspręsti svarbiausią dabarties problemą — nusiginklavimo klausimą ir neleistų sumažinti tarptautinį įtempimą.

Nauji tarybiniai birželio 14 d. pasiūlymai nedelsiant nutraukti 2—3 metams atominų ir vandenilinių bombų bandymus įvedant tarptautinę kontrolę šiam uždraudimui sukėlė pritariamus atgarsius pasaulio visuomenės, kuri įdėmiai seka Londone posėdžiaujančio Suvienytųjų Tarybų Organizacijos Nusiginklavimo komisijos pakomitečio darbo eigą. Priėmus tarybinius pasiūlymus, kuriais atsižvelgiama į ankstesnius Vakarų valstybių reikalavimus, galima būtų sureguliuoti visą nusiginklavimo klausimą.

Kartu Vakarų propaganda, siekdama nuraminti viešąją nuomonę, kuri vis ryžtingiau reikalauja neatidėliojant nutraukti branduolinio ginklo bandymus, visam pasauliui skelbia apie vadnamąjį „naują Amerikos planą dėl nusiginklavimo“. Kalbos apie šį planą trunka jau keletą savaitių, bet konkretus jo turinys tapo žinomas tik birželio 20 d., kai Amerikos atstovas nusiginklavimo pakomitetyje Stasenas pradėjo dėstyti Amerikos pasiūlymus. Ir čia pat paaiškėjo, kad nieko

naujo, palyginti su ankstesne Amerikos pozicija ginkluotųjų pajėgų sumažinimo atžvilgiu, „naujieji“ JAV pasiūlymai neiškemia. Dar daugiau, Amerikos atstovas, savo kalboje pakomitetyje aplenkė pirmąsias svarbos klausimą apie atominų ir vandenilinių bombų bandymų nutraukimą.

Tokių JAV ir jų sąjungininkų manevrų nusiginklavimo klausimu tikruosius tikslus sudarė tai, kad JAV, kaip atvirai neseniai rašė Amerikos žurnalas „Niusuik“, „sudominta, daugiausia, ne susitarimu (dėl nusiginklavimo), o tuo, kad Tarybų Sąjunga būtų sudaryta tokia padėtis, kuriai esant, derių žlugimo atveju kaltę būtų galima suvesti tik jai“.

Vakarų valdančiųjų sluoksnių nenorą pasiekti bent dalinį susitarimą atominų bandymų klausimu ir jų siekimą dar labiau paaštrinti tarptautinę padėtį pastarosiomis dienomis ryškiai parodė ir Jungtinių Valstybių įvykdytas grubus pailaubų susitarimo Korėjoje pažeidimas.

Perėtos savaitės pabaigoje JAV gynybos ministerija paskelbė, kad į Pietų Korėją nedelsiant bus nusiųsti Amerikos „šiuolaikiniai ginklai“. Jų tarpe naikintuvai ir bombonešiai, kurie gali nešti atominį ginklą, o taip pat tankai ir kita ginkluotė. Šis nutarimas, kuriuo iš esmės sužlugdomas pailaubų Korėjoje susitarimas, draudžiantis įvežti į šalį bet kokius ginklus (leidžiama tik pakelsti susidėvėjusius), sukėlė pasipiktinimą daugumoje šalių, visų

pirma Azijos šalyse. Kinijos laikraštis „Günzenbao“ rašo, kad šis Amerikos valdžios aktas „turi tikslą Pietų Korėją paversti valdomųjų sviėdinių baze, siekiant sukurstyti karo gaisrą ir sustiprinti įtempimą Toluosiuose Rytuose“.

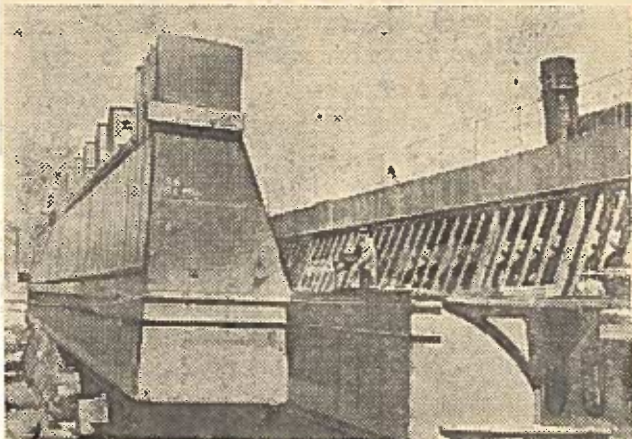
Nemažiau provokacinius imperialistų jėgų žygius tarptautiniam įtempimui didinti yra vėl Vakaruose kurstoma antitarybinė kampanija ryšium su vadnamuoju „Vengrijos klausimu“. Ši kampanija prasidėjo po to, kai šiomis dienomis buvo paskelbtas JAV spaudžiant ankščiau neteisėtai Suvienytųjų Tarybų organizacijos atstovų „penkių komiteto“ perėtų metų įvykių Vengrijoje priežastim iširti pranešimas. Du tomis šio pranešimo, kuris kuplinas piktų šmeižtų prieš Vengrijos Liaudies Respubliką ir Tarybų Sąjungą, turi pateisinti fašistinius nuskaltėlius ir Vakarų valstybių, kurios pernai rudenį organizavo kontrrevoliucines riaušes Vengrijoje, žiniatvėsių centrų agentus. Ši vėl į šviesą iškelta biauri klastotė dar kar-

tą rodo, kad imperialistiniai sluoksniai nesišlykšti tokių priemonių, kad lik būtų atitrauktas visuomenės dėmesys nuo jų negražių manevrų nusiginklavimo pakomitetyje ir kad būtų sukliudyta mažinti tarptautinį įtempimą.

Vengrijos vyriausybė, demaskuodama melagius iš liūdai pagarsėjusio „penkių komiteto“, pareiškė, kad šio „komiteto“ veikla yra kišimasis į Vengrijos vidaus reikalus. „Laimėjimai, kuriuos pastaruoju metu pasiekė Tarybų Sąjunga mažinant tarptautinį įtempimą, padėties Vengrijoje normalizavimas — štai kas pastūmėjo Amerikos vadovaujančius sluoksnius paskelbti pranešimą“ — rašo Budapešto laikraštis „Nep-sabadšag“.

Jokios imperialistų provokacijos ir šmeižtai negali pateisinti jų manevrų prieš nusiginklavimą ir taikos stiprinimą. Tautos smerkia šiuos manevrus ir reikalauja iš Vakarų valstybių, visų pirma iš JAV, kad jos aiškiai ir greitai atsakytų į tarybinius pasiūlymus. N. Čigiris

LIAUDIES DEMOKRATIJOS ŠALYSE

RUMUNIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Plaukiojančio doko statyba Brailyje.

Rumunijos telegramų agentūros nuotrauka.

Korėjos Liaudies Demokratinėje Respublikoje dirba daug sanatorijų ir poilsio namų. Nuotraukoje: Vonsanio poilsio namų valgykloje.

KLDR centrinės telegrafo agentūros nuotrauka.

TARPTAUTINIAI GEOFIZIKOS METAI

(Tęsinys iš Nr. 51 (1587))

Didelius tyrimo darbus atliks Pagrindinio šiaurės jūrų kelio Arktikos mokslinio tyrimo institutas, o taip pat dreifuojančios stotys. Numatyta įrengti automatinės dreifuojančios stotis, kurios veikla be žmogaus pagalbos. Daugiau kaip penkiasdešimtyje Arktikos punkty tyrimus atliks Judriosios mokslininkų grupės, kurios lėktuvais bus perkeltamos iš vienos dreifuojančios lyties į kitą.

Okeanografiniuose ir kituose stebėjimuose aktyviai dalyvaus taip pat Vokietijos Demokratinė Respublika, Lenkija, Jugoslavija. Pavyzdžiui, Lenkijos mokslininkai geofizinius stebėjimus siūlo organizuoti Vietnamo Demokratinėje Respublikoje ir Špicbergeno saloje.

3

Pagal Tarptautinių geofizikos metų programą numatyta atlikti plačius atmosferos, ypač jos aukštųjų sluoksnių tyrimus. Tai bus daroma raketomis ir paleidžiant dirbtinius Žemės palydovus. Šiuose darbuose dalyvaus TSRS, JAV, Anglija, Prancūzija ir kitos šalys.

JAV dirbtinį Žemės palydovą numatoma paleisti nuo Floridos pajūrio panaudojant trijų dalių raketą. Palydovas bus sferinės formos maždaug 51 centimetro diametro. Jo svoris bus apie 10 kilogramų, apie pusę šio svorio sudaro įvairi aparatūra.

Galutinis palydovo

judėjimo greitis pagal orbitą sudarys, mokslininkų apskaičiavimu, apie 29 tūkstančius kilometrų per valandą. Aplink visą Žemę palydovas apsisuks per pusantros valandos. Stebėti jį bus galima iš daugelio JAV, Centrinės ir Pietų Amerikos, Pietų Europos, Vidurinių ir Artimųjų Rytų bei kai kurių Tarybų Sąjungos pietinių rajonų.

Prietaisai, kuriuos turės palydovas, matuos ore ir meteorinės materijos tankumą, saulės ir kosminės radiacijos intensyvumą, ultravioletinį spinduliavimą ir kt. Remiantis stebėjimais nuo Žemės, galima bus apskaičiuoti oro tankumą palydovo trasoje ir net patikslinti dabar turimą supratimą apie Žemės formą. Palydovo stebėjimai bus atliekami specialiais radiolokaciniais įrengimais.

Be dirbtinių palydovų Jungtinėse Valstybėse bus paleista apie 200 vidutinio ir didelio kalibro raketų. Tyrimus, panaudodami raketas, taip pat atliks kitų šalių mokslininkai.

Plačią viršutinių atmosferos sluoksnių tyrimo programą yra numatę tarybiniai mokslininkai. Didelė tyrimų dalis pas mus taip pat bus atliekama panaudojant raketas ir dirbtinį Žemės palydovą. Stebėjimų medžiagai rinkti, saugoti ir plauti numatoma įsteigti nemažiau kaip tris pasaulinius centrus. Du tokie centrai bus Tarybų Sąjungoje, vienas — Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

V. Fiodorovas

Nusipelnęs artistas vadovauja kolūkio klubui

Kai Azerbaidžano TSR nusipelnęs artistas Kiamlis Abas Obly Nadžafovas po ilgametės kūrybinės veiklos nutarė palikti sceną ir visiškai pasišvęsti auklėjamajam darbui, jis tiesiog buvo užverstas pasiūlymais. Kiekvieno klubo, rūmų kolektyvui norėjosi, kad jam vadovautų tikras aktorius. Nadžafovas išsirinko Masalų rajono Malenkovo vardo kolūkį. Respublikos nu-

sipelnęs artistas sutiko vadovauti kolūkio meno saviveiklos kolektyvui. Kolūkio klube veikia šokių, dramos, choro raiteliai, yra liaudies instrumentų orkestras, savų skaitovų, dainininkų.

Dabar javų derliaus nuėmimo darbmetis dienomis prie klubo sudaryta koncertinė brigada, kuri pasirodo lauko stovyklose.

(TASS-ELTA).

Nepaprastas beržas

Petropavlovsko miškų ūkio (Kamčiatkos srities) apėiginis V. L. Belovas šiaurės vakarų kalvų virtinėje rado idomų beržo egzempliorių. Kelių metrų aukštyje jis išsišakoję keturiais kamienais, iš kurių du pirklauso visiškai kitam medžiui — šermukšniui.

Krupšti apžiūra parodė, kad šermukšnis užaugo beržo tarpušakyje 3,5 metro nuo žemės. Kaip nustatė miškininkai, beržo amžius — daugiau kaip 500 metų, jo aukštis yra beveik 20 metrų. (TASS-ELTA).

Už redaktorių VI. DODĖNAS

Scena Nevadoje

Kaip yra žinoma, Nevadoje (JAV) dabar atliekama serija atominio ginklo bandymų. Vieno bandymo metu į poligoną buvo paleistas būrys kiauščių, aprengtų įvairių Amerikos kariuomenės rūšių uniforma. Tokiu būdu karinė vadovybė nori išaiškinti, kaip atominis sproginas veiks į uniforminius drabužius. (Iš prancūzų laikraščio „Liberasyon“)

—Džoni, kaip tau patinka mūsų būsimoji uniforma? —Nieko, visiškai tinkama kiauštelėms! G. Joršos pieš.

